

Saksframlegg

Høringsuttalelse - Søknad om å bygge Reina kraftverk

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Overhalla formannskap	60/15	01.09.2015
Overhalla kommunestyre	50/15	07.09.2015

Rådmannens innstilling

Overhalla kommune anbefaler at tiltaket kan gjennomføres under forutsetning av følgende vilkår:

- Ved detaljplanlegging skal grunnforholdene vurderes nærmere av geoteknisk fagkyndig med tanke på kvikkleireskred.
- Gjennomføre tyngre anleggstrafikk på frossen mark eller på annen måte unngå permanente løsninger som endrer dagens tilstand på turveg og terreng i området ved inntaket i Reina.
- For å minimere skadene på viktig naturtype, Solem sør, i område ved kraftstasjonen, legges adkomsten og jordkabelen slik at de kommer inn til kraftstasjonen rett østfra i samme trase. Det kan gjøres ved å utbedre eksisterende traktor veg.
- I naturtypen Solem sør bør konsesjonsmyndighetene sette en avgrensning på bredde på trase for rørgate for om mulig å redusere sannsynlighetene for å skade rødlista lavarter, direkte eller indirekte i form av kanteffekter.
- Riggområde planlagt i naturtype Solem sør legges utenfor naturtypen.
- For å sikre en viss biologisk produksjon i elva og dermed ta vare på næringsgrunlaget til fugl og fisk i elva, må det være en minstevannføring som minst tilsvarer alminnelig lavvannsføring.
- Det skal monteres omløpsventil slik at fisk ikke strander i forbindelse med eventuell brå stans i kraftverket.
- For å bedre hekkevilkårene for fossekallen må det etableres predatorsikre hekkeplasser i påvirkningsområdet, to ved Reina og en ved Grøtåa.
- Ved eventuell tilsåing av påvirka jordmasser, må det ikke brukes fremmede arter.
- God kommunikasjon må etableres med reindriftsinteressene for å unngå forstyrrelser av rein i anleggsperioden.

Hjemmel for vedtaket er:

Behandling i Overhalla formannskap - 01.09.2015

Behandlet.

Innstilling i Overhalla formannskap - 01.09.2015, enst.:

Rådmannens forslag til vedtak vedtas.

Behandling i Overhalla kommunestyre - 07.09.2015

Behandlet.

Repr. Tone Tømmerås (SP) fratrådte etter vedtak som inhabil under sakens behandling og avstemming.

Hjemmel: Fvl. § 6b

Begrunnelse: Mor er søker og part i saken.

SV v/Ann Gregersen fremsatte følgende endringsforslag til første setning:

“Overhalla kommune anbefaler ikke at tiltaket gjennomføres. Dersom det likevel blir gjennomført må følgende vilkår ligge til grunn.....”

Det ble følgende avstemming:

Formannskapets forslag til innstilling ble satt opp mot SV sitt endringsforslag til første setning. Formannskapets innstilling ble vedtatt med 19 mot 1 stemme.

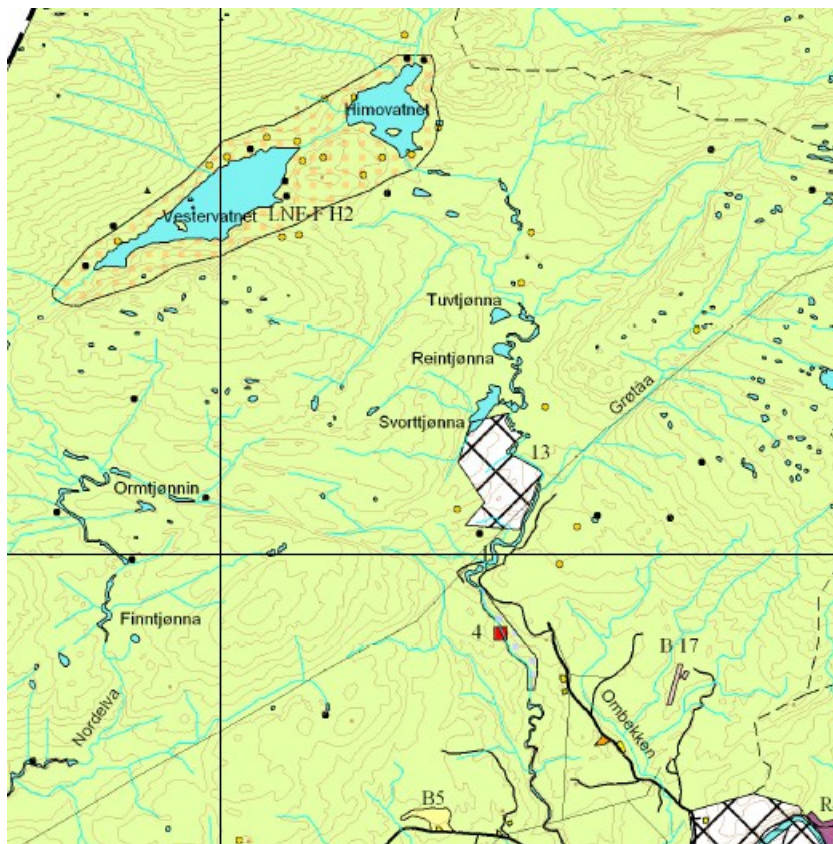
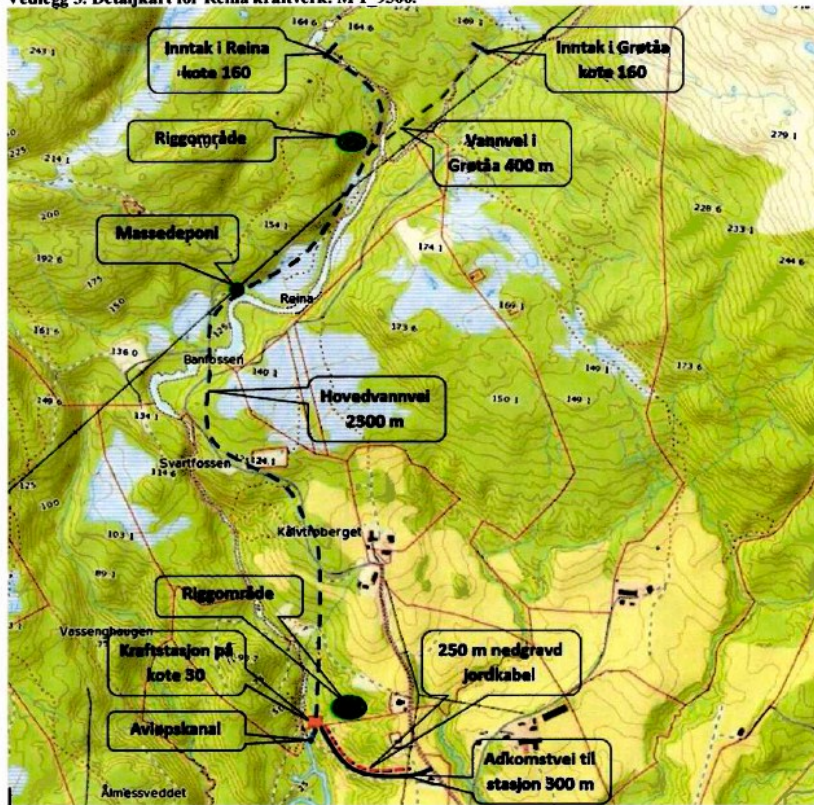
Vedtak i Overhalla kommunestyre - 07.09.2015, enst.:

Formannskapets forslag til vedtak vedtas:

Overhalla kommune anbefaler at tiltaket kan gjennomføres under forutsetning av følgende vilkår:

- Ved detaljplanlegging skal grunnforholdene vurderes nærmere av geoteknisk fagkyndig med tanke på kvikkleireskred.
- Gjennomføre tyngre anleggstrafikk på frossen mark eller på annen måte unngå permanente løsninger som endrer dagens tilstand på turveg og terreng i området ved inntaket i Reina.
- For å minimere skadene på viktig naturtype, Solem sør, i område ved kraftstasjonen, legges adkomsten og jordkabelen slik at de kommer inn til kraftstasjonen rett østfra i samme trase. Det kan gjøres ved å utbedre eksisterende traktor veg.
- I naturtypen Solem sør bør konsesjonsmyndighetene sette en avgrensning på bredde på trase for rørgate for om mulig å redusere sannsynlighetene for å skade rødlista lavarter, direkte eller indirekte i form av kanteffekter.
- Riggområde planlagt i naturtype Solem sør legges utenfor naturtypen.
- For å sikre en viss biologisk produksjon i elva og dermed ta vare på næringsgrunnlaget til fugl og fisk i elva, må det være en minstevannføring som minst tilsvarer alminnelig lavvannsføring.
- Det skal monteres omløpsventil slik at fisk ikke strander i forbindelse med eventuell bråstans i kraftverket.
- For å bedre hekkevilkårene for fossekallen må det etableres predatorsikre hekkeplasser i påvirkningsområdet, to ved Reina og en ved Grøtåa.
- Ved eventuell tilsåing av påvirka jordmasser, må det ikke brukes fremmede arter.
- God kommunikasjon må etableres med reindriftsinteressene for å unngå forstyrrelser av rein i anleggsperioden.

Vedlegg 3. Detaljkart for Reina kraftverk. M 1 9500.

Kartutsnitt fra kommuneplanens arealdel som viser en framtidig plassering og mulig utbygging av små kraftverk (mikro- og minikraftverk). Nr. 4 Reina/Solemsfossen.

Usendte vedlegg:

1. Søknad med vedlegg, datert 1.6.2015. Link til vedlegg:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=5980&type=11>
(I tillegg er kunngjøring og dokumenter lagt ut på kommunens hjemmeside under planer til høring.)

Saksopplysninger

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har oversendt søknad om tillatelse til å bygge Reina kraftverk, brev datert 1.6.2015. NVE har gitt aksept for en forlenget høringsfrist fra 14.8.15 til 7.9.2015.

Det søkes om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av Reina kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinje.

Det er NVE som er ansvarlig myndighet i saker som gjelder utbygging av småkraftverk inntil 10 MW, mens kommunen er høringspart til søknaden. Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Søknaden skal også vurderes etter forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover.

Søknaden er kunngjort av NVE i lokalaviser og på NVEs nettside. I tillegg er høringsdokumentene gjort tilgjengelig på kommunens hjemmeside og på servicekontoret.

Tiltakshaver er Clemens Kraft AS, som er et datterselskap til Opplysningsvesenets fond (OVF). Clemens kraft AS har inngått avtale med grunneiere og fallrettshaver om felles utnyttelse av vassdraget. Tiltaket berører 4 eiendommer med i alt 6 rettighetshavere. Gnr.51/bnr.1 Inger Lise Moen Sæternes og John Sæternes, gnr.51/bnr.6 Kjell Ivar Eidesmo, gnr.51/bnr.8 Birgit Grande og gnr.51/bnr.14 Britt Elisabeth Tømmerås og Kari Solem.

Kraftverket vil ha en installert effekt på 3,5 MW, og det er beregnet en årlig kraftproduksjon på 9,1 GWh. Til sammenligning har Vannebo småkraftverk en årlig produksjon på 3,4 GWh.

Det skal slippes minstevannføring fra inntakene i Reina og Grøtåa på henholdsvis 38 l/s og 16 l/s. Dette tilsvarer alminnelig lavvannføring for elvene.

Den totale utbyggingskostnaden er beregnet til 42,87 mill. kr., og vil gi en utbyggingspris på 4,44 kr/kWh.

Planlagt kraftproduksjon vil dekke strømbehovet for 455 husstander.

Reina kraftverk vil utnytte et fall på 130 meter i Reina, mellom hovedinntaket på 160 moh. og en kraftstasjon på 30 moh. I Grøtåa skal det etableres et inntak på 160 moh. Fra inntaket i Reina er det planlagt 1900 m nedgravd rør ned til kraftstasjonen. Fra inntaket i Grøtåa er det planlagt 400 m nedgravd rør som sammenkobles med vannveien fra inntaket i Reina på 130 moh.

Inntakسدemmingene både i Reina og Grøtåa er planlagt utført som platedammer, 3 m høy og 10 m lang. Oppdemt volum blir 600 m³, og neddemt areal blir 0,5 daa i Reina, mens det i Grøtåa blir et oppdemt volum på 100 m³, og neddemt areal på 100 m².

Alle rørgater får en bredde på 20 m i anleggsfasen, og det vil være behov for sprengning.

Selve stasjonsbygningen med en grunnflate på ca. 100 m² er tenkt plassert på østsiden av Reina, på kote 30. Tomtebehov er anslått til ca. 1 daa.

Fra turbinutløpet skal det bygges en steinsatt kanal som skal føre vannet tilbake til Reina. Det monteres en omløpsventil som åpner automatisk når kraftverket stanser eller blir stanset. Dette er en innretning som skal hindre stranding av fisk nedstrøms kraftstasjonen.

Eksisterende veger vil bli benyttet, men det er planlagt ca. 800 m ny permanent veg i allerede opparbeidet skiløypetrase (bredde 4 m) til inntaket i Reina, og ny permanent veg (bredde 4 m) på ca. 300 m fra kommunal veg til stasjonsbygningen. Planlagt atkomstveg til stasjonen vil gå over eiendommen gnr. 52 bnr.1, grunneier Jan Halvard Saugestad, delvis via en landbruksveg, jfr. Figur 6 på side 12 i søknaden. Til inntaket i Grøtåa vil rørgatetraseen bli benyttet som anleggsveg, mens det er tenkt å anlegge en mindre tilkomstveg for ATV fra eksisterende landbruksveg øst for inntaket i Grøtåa.

Fra kraftstasjonen er det planlagt å legge ca. 300 m jordkabel fram til eksisterende linjenett. Tiltakshaver har ikke mottatt svar fra områdekonsesjonæren (NTE) per i dag, men vil ettersende rapporten når den foreligger.

Berørte elver tilhører Namsenvassdraget, som er et nasjonalt laksevasdrag.

Miljørapport med dokumentasjon av biologisk mangfold, sist oppdatert ultimo juli 2013, er vedlagt søknaden, og virkning for miljø, naturressurser og samfunn er beskrevet nærmere i miljørapporten. Tabellen viser en sammenstilling av verdier og konsekvens av tiltaket.

Tabell 11. Konsekvensvurderinger

Tema	Konsekvens	Søker/konsulent sin vurdering
Vanntemp., is og lokalklima	Liten negativ til ingen	Søker
Grunnvann	Liten negativ til ingen	Søker
Ras, flom og erosjon	Liten negativ	Søker
Rødlistearter	Middels negativ	Søker
Terrestrisk miljø ¹	Middels til liten negativ	Konsulent
Akvatisk miljø ²	Middels til liten negativ	Konsulent
Landskap og INON	Middels negativ	Søker
Kulturminner og kulturmiljø	Liten negativ	Søker
Reindrift	Middels negativ	Søker
Jord og skogressurser	Liten negativ til ingen	Søker
Ferskvannsressurser	Ingen	Søker
Brukerinteresser	Liten negativ	Søker
Oppsummering, fra Miljørapporten³	Middels negativ	Konsulent

¹Tilleggsundersøkelse av fugl og vilt setter *Samlet konsekvens av planlagte og eksisterende inngrep ... til liten-middels negativ.*

² I en tilleggsundersøkelse av ungfisk og elvemusling ble det ikke funnet elvemusling i elva Reina. Elktrofiske fant svært liten tetthet av ungfisk. Det ble heller ikke funnet elvemuslinglarver på gjellene til ungfisk. Rapporten setter konsekvensen til liten negativ mht ungfisk og elvemusling.

³ Miljørapporten setter verdien til litt over middels og konsekvensen til middels negativ konsekvens.

Miljøverdiene i området knytter seg spesielt til funn av 3 rødlistede lavarter, Langnål, Rimmål og Olivenfiltlav, alle i rødlistekategori NT.

Miljøpåvirkning:

Det er utført en kartlegging av naturverdier i området. Kartleggerne vurderer naturverdiene som er knyttet til prosjektet til å ha middels stor verdi. I området rundt planlagt kraftstasjon, på østsiden av Reina er det registrert en ny naturtype, Solem sør med gråor/ heggeskog og med rødlista lavarter. Denne lokaliteten er utsatt for å bli sterkt påvirket av planlagt utbygging som her i tillegg til kraftstasjon består av rørgate riggområde, veg og jordkabel.

Redusert vannføring antas å gi mindre produksjon og tilførsel av næringsdyr til fisk og fugl tilknyttet vassdrag. Dette vil her påvirke fossefall som høyst sannsynlig hekker i området i dag. Ellers er den rødlista strandsnipa observert under registreringene. Kraftstasjonen er like ved naturlig vandringshinder for laks og sjørret. Elva er så langt opp lite egnet som gyteområde for laks og sjørret, men kan være oppvekstområde for yngel fram til det naturlige vandringshinderet. Effekten på laks og sjørret er vurdert til å være liten.

Det er planlagt varig opprusting av den nye turvegen til anleggsvei, nesten fram til Svorttjern i forbindelse med inntaket i Reina. Det vil kunne påvirke tursti og landskap negativt estetisk i et attraktivt turområde.

Avbøtende tiltak foreslått i rapport fra kartlegging av miljøverdier:

- Flytting av kraftstasjonen 150 m oppstrøms i vassdraget, eller flytte adkomsten og jordkabelen slik at de kommer inn til kraftstasjonen rett østfra. Det kan gjøres ved å utbedre eksisterende traktorveg. Det kan se ut som endra veg- og kabeltrase allerede er tatt inn i konsesjonssøknaden.
- For opprettholdelse av en viss biologisk produksjonen for å ta vare på næringsgrunlaget til fugl og fisk i elva foreslås en minstevannføring som tilsvarer alminnelig lavvannsføring, samt at det sikres en viss minstevannføring også vinterstid.
- Det bør vurderes å montere omløpsventil slik at fisk ikke strander i forbindelse med eventuell brå stans i kraftverket. I søknaden er dette tatt inn i pkt. 2.2.5 Kraftstasjonen, siste avsnitt.
- For å bedre hekkevilkårene for fossefallet bør det etableres predatorsikre hekkeplasser i påvirkningsområdet, 2 ved Reina og 1 ved Grøtåa.
- Ved eventuell tilsåing av påvirka jordmasser, bør det ikke brukes fremmede arter.
- God kommunikasjon med reindriftsinteressene tilstrebes for å unngå forstyrrelse av rein anleggsperioden.

Alternativer:

Det har blitt vurdert et alternativ med inntak på kote 120 og stasjon på kote 30, men dette ble vurdert som lite økonomisk sett i forhold til omsøkte tiltak. I tillegg er en løsning uten bekkinntak i Grøtåa vurdert, men er vurdert som lite økonomisk tilfredsstillende. På bakgrunn av biologiske undersøkelser ble det også vurdert et alternativ med stasjon på kote 75, og er vurdert til det miljømessige beste alternativet, men samtidig lite gunstig økonomisk med en installert effekt på 2,2, MW og en produksjon på 5,9 GWh til en utbyggingskostnad på 5,43 kr/kWh.

Søknaden oppsummerer fordeler og ulemper ved tiltaket:

Det vil bli produsert grønn strøm, henholdsvis 5,36 GWh vinterproduksjon og 3,74 GWh sommerproduksjon. Kraftverket vil gi økte inntekter til tiltakshaver, fallrettighetshavere og grunneiere, samt gi økte skatteinntekter til kommunen. I forbindelse med utbyggingen vil det bli økt sysselsetting ved å benytte lokal arbeidskraft og lokale entreprenører (både i anleggs- og driftsfasen). I tillegg vil en produksjon av fornybar energi på 9,1 GWh, årlig spare utslipp av 8 190 tonn CO₂, sammenlignet med tilsvarende kraftproduksjon med kullbasert kraftverk.

Ulempene er at en redusert vannføring i Reina kan redusere livsvilkårene for organismer i og nær vannstrengen. Men samlet sett er ikke tiltaket ansett å medføre særlige ulemper. Det blir mindre endringer i INON-soner (inngrepsfrie naturområder).

Definisjon av "småkraftverk" er:

- Mikrokraftverk (installert effekt under 100 kW)
- Minikraftverk (installert effekt mellom 100-1000 kW (1MW))
- Småkraftverk (installert effekt fra 1 MW til 10 MW)

NVE har foretatt en kartlegging og beregning av potensialet for små kraftverk i Norge (gjelder kraftverk i størrelsen mellom 50 og 10.000 kW), og for Overhalla sin del er det registrert 19 mulige prosjekter, med en beregnet årsproduksjon på 44 GWh.

Kommunen har per i dag et småkraftverk i drift, Vannebo, som har en lokal produksjon på ca. 3,5 GWh (eier NTE).

Av de 13 mulige utbyggingsprosjektene som ble tatt inn i kommunens arealplan i 2007 er registrert status for de som er vurdert og omsøkt per i dag:

Mikrokraftverk v Selotten gård (NVE konsesjonsfritak 1997, ikke utbygd) (0,10 GWh)

Mikrokraftverk i Ådalsbekken (NVE konsesjonsfritak 1999, ikke utbygd) (0,80 GWh)

Mikrokraftverk i Øyenga (NVE konsesjonsfritak 2000, ikke utbygd) (0,30 GWh)

Vesteråa kraftverk (NVE avslag nov. 2010)

Elvåa kraftverk (NVE avslag nov. 2010)

Skrovelfossen vannkraftverk (NVE konsesjonsfritak des. 2009, bygging ikke startet) (4,6 GWh)

Øyelva kraftverk (NVE avslag aug. 2014) (4,8 GWh)

Reina kraftverk (NVE høring av søknad pågår) (9,1 GWh)

Vurdering

I følge kommuneplanens arealdel (egengodkjent 26.6.2007) kommer omsøkte Reina kraftverk innenfor et LNF-område hvor spredt ervervsbebyggelse er tillatt, og det er gitt følgende bestemmelse til formålet: "I LNF-områder hvor spredt ervervsbebyggelse tillates, er det tillatt å oppføre bygninger og anlegg som er nødvendige for utbygging av mikro- og minikraftverk."

I beskrivelsen til arealdelen er det tatt inn følgende planforutsetning for LNF-områder hvor spredt ervervsbebyggelse er tillatt: "Innmeldte utbyggingsprosjekt er ikke en behandling av de enkelte prosjekt, men en synliggjøring av hvilke prosjekt som er planlagt, under behandling, eller vurderes utredet av grunneiere."

Reina kraftverk (benevnt Reina/Solems fossen i arealplanen) ble vedtatt tatt inn etter innspill i forbindelse med siste revisjon av kommuneplanens arealdel (2007). Foreliggende søknad er imidlertid noe endret siden de første kraftverksplanene, ved at blant annet inntaket har blitt flyttet fra kote 120 til kote 160, kraftstasjonen fra kote 40 til kote 30, samt at sideelva Grøtåa er planlagt tatt inn.

Tiltaket vil ikke komme i konflikt med eldre reguleringsplan for Solum (hytteområde), vedtatt 10.12.1982. hytteområde.

Når det gjelder grunnforholdene i tiltaksområdet så er det ifølge NGUs løsmassekart vist områder av hav- og fjordavsetninger (tykt og tynt dekke) i området. Atkomstveg, stasjon, deler av rørgata og jordkabel vil bli liggende i marine områder. Det opplyses imidlertid at det er synlig fjell i dagen hvor kraftstasjonen er tenkt plassert. I tillegg er det i følge NGI rapport 2001008-15, datert 25.november 2004 registrert en kvikkleiresone med høy faregrad ca. 300 m fra planlagt kraftstasjon. Det vil derfor bli stilt krav om en geoteknisk vurdering i forbindelse med detaljplanlegging av tiltaket. Dette med tanke på områdestabilitet og for å hindre uønska hendelser i forbindelse med anleggsvirksomheten.

Friluftsliv- og Miljømessig vurdering:

Om vinteren går det skiløype fra inntaket og ned mot Banfossen, og det er en merket turløype under høyspentlinja. I tillegg er det en del hytter i området, men disse ligger et stykke unna kraftverkets influensområde.

I telefonsamtale opplyser saksbehandler hos utbygger at det er mulig med andre avbøtende tiltak;

- Å gjennomføre tyngre anleggstrafikk på frossen mark eller på annen måte unngå permanente løsninger som endrer dagens tilstand på turveg og terreng i området ved inntaket i Reina.
- Å flytte riggområde ved kraftstasjonen slik at det kommer utenfor naturtypen Solem sør.

I tillegg til de avbøtende tiltak som er gitt i miljørapporten, bør konsesjonsmyndigheten sette en avgrensning på bredde på trase for rørgate i naturtypen Solem sør. Dette for å redusere sannsynligheten for å skade rødlista lavarter, direkte eller indirekte i form av kanteffekter. Denne breddebegrensningen vil være over en strekning på ca. 250 m.

NVE ønsker i størst mulig grad konkrete synspunkter på om tillatelse bør gis eller ikke, valg av eventuelle alternativer og forslag til avbøtende tiltak. I tillegg skal kommunen i sin høringsuttalelse vurdere søknaden opp mot kommuneplanens arealdel og eventuelle andre arealplaner og sektorplaner.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderinger gis det følgende uttalelse:

Overhalla kommune anbefaler at tiltaket kan gjennomføres under forutsetning av følgende vilkår:

- Ved detaljplanlegging skal grunnforholdene vurderes nærmere av geoteknisk fagkyndig med tanke på kvikkleireskred.
- Gjennomføre tyngre anleggstrafikk på frossen mark eller på annen måte unngå permanente løsninger som endrer dagens tilstand på turveg og terreng i området ved inntaket i Reina.
- For å minimere skadene på viktig naturtype, Solem sør, i område ved kraftstasjonen, legges adkomsten og jordkabelen slik at de kommer inn til kraftstasjonen rett østfra i samme trase. Det kan gjøres ved å utbedre eksisterende traktorveg.
- I naturtypen Solem sør bør konsesjonsmyndighetene sette en avgrensning på bredde på trase for rørgate for om mulig å redusere sannsynlighetene for å skade rødlista lavarter, direkte eller indirekte i form av kanteffekter.
- Riggområde planlagt i naturtype Solem sør legges utenfor naturtypen.
- For å sikre en viss biologisk produksjon i elva og dermed ta vare på næringsgrunnlaget til fugl og fisk i elva, må det være en minstevannføring som minst tilsvarer alminnelig lavvannsføring.
- Det skal monteres omløpsventil slik at fisk ikke strander i forbindelse med eventuell bråstans i kraftverket.

- For å bedre hekkevilkårene for fossekallen må det etableres predatorsikre hekkeplasser i påvirkningsområdet, to ved Reina og en ved Grøtåa.
- Ved eventuell tilsåing av påvirka jordmasser, må det ikke brukes fremmede arter.
- God kommunikasjon må etableres med reindriftsinteressene for å unngå forstyrrelser av rein i anleggsperioden.